

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnan asiantuntijalausuntopyyntö 25.3.2025

Hallituksen esitys eduskunnalle mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta pyytää lausuntoa hallituksen esityksestä mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi. **Tämä lausunto on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikennevastuualueiden (jäljempänä ELY-keskus) yhteinen lausunto, jonka on koonnut Pohjois-Savon ELY-keskus.**

Taustaa

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi liikenteen palveluista annettua lakia, tieliikennelakia, ajoneuvolakia ja ajoneuvojen siirtämisestä annettua lakia. Esityksen pääasiallisena tavoitteena on parantaa liikenneturvallisuutta.

Esityksen mukaan liikenteen palveluista annettuun lakiin lisättäisiin säännökset mikroliikenneluvasta ja siihen liitettävistä lupaehdoista. Tavoitteena on antaa kunnille aikaisempaa paremmat työkalut mikroliikkumisen hallintaan ja liikenneturvallisuuden parantamiseen. Tieliikennelakiin lisättäisiin hallinnollisella seuraamusmaksulla sanktioitu säännös liikennejuopumuksesta moottorilla varustetulla polkupyörällä tai kevyellä sähköajoneuvolla sekä sen noudattamisen valvontaa ja seuraamuksia koskevia säännöksiä. Lisäksi tieliikennelakiin ja ajoneuvolakiin tehtäisiin liikenneturvallisuutta parantavia tarkennuksia.

Liikennevastuualueiden huomiot hallituksen esityksestä

Esityksen päätavoitteena on liikenneturvallisuuden parantuminen, mikä on erittäin kannatettavaa ja suorastaan välttämätöntä ottaen huomioon mikroliikkumisen nykyinen turvallisuustilanne. Mikroliikkumista ja sen turvallisuuskehitystä tulee seurata tiheällä syklillä.

ELY-keskukset pitävät kannatettavana, että kunnilla olisi vapaaehtoista sopimista sitovampi keino vuokraustoiminnan ohjaamiseksi. Sähköpotkulautojen lupajärjestelmän toteuttaminen on ainoa keino, jolla voidaan puuttua vuokralautatoiminnan perusongelmaan – lautojen liialliseen lukumäärään ja niiden kasautumiseen epäsuotuisille alueille. Erittäin kannatettavaa on, että kunnat voisivat asettaa nopeus-, käyttöaika- ja muitakin tarkoituksenmukaisia rajoituksia. Sellaisen mikroliikennepalvelua, joka käyttää merkittävästi yhteistä katutilaa

18.3.2025

muuhunkin kuin itse liikkumiseen, tulee kaupungin tai kunnan voida säännellä haittojen estämiseksi.

Esityksessä ehdotetaan uutta lisäkilpeä ja tiemerkinä kevyiden sähköajoneuvojen, kuten sähköpotkulautojen, ohjaamiseksi. Tämä lisäisi selkeyttä liikenteessä, mikä on tärkeää erityisesti henkilöille, joilla saattaa olla kognitiivisia haasteita ympäristön hahmottamisessa ja liikenteessä toimimisessa. On tärkeää, että potkulaudoille varataan turvallisiin paikkoihin pysäköintipaikkoja, koska väärin paikkoihin jätetyt välineet aiheuttavat vaaratilanteita.

Promillerajan asettaminen on erittäin merkittävä toimenpide. Kannatamme 0,5 promillen alkoholirajoitusta sekä kieltoa moottorilla varustetulla polkupyörällä tai kevyellä sähköajoneuvolla kuljettamiselle huumausaineiden käytön alaisena sekä niihin liittyvän verikoetestaamisen mahdollistamista. Tällä voi arvioida olevan merkittävä vaikutus turvallisuustilanteeseen. Toki tämä vaatii valvontaa.

Poliisin tehtävä on erityisen tärkeä onnettomuuksien ennaltaehkäisyssä, koska tehokas valvonta voi vähentää onnettomuuksia ja päihtyneenä ajamista. Ehdotusten mukaan poliisilla on laajat valtuudet pysäyttää ajoneuvoja, tarkastaa niiden liikennekelpoisuus ja määrätä seuraamuksia sääntöjen rikkomisesta. Tämä on tärkeä osa liikenneturvallisuutta, koska valvonnan lisääminen vähentää riskikäyttäytymistä ja onnettomuuksia.

ELY-keskus pitää hyvänä sitä, että Tieliikennelain suojakypärän käyttösäännöstä tarkennettaisiin siten, että myös kevyen sähköajoneuvon ja moottorilla varustetun polkupyörän kuljettajan ja matkustajan olisi ajon aikana yleensä käytettävä suojakypärää.

Ehdotuksen mukaan Tieliikennelakia muutettaisiin siten, että moottorittoman ajoneuvon kuljettajalle voidaan määrätä lain tahallisuudesta tai huolimattomuudesta tapahtuneesta rikkomisesta nykyisen 40 euron sijaan 60 euron liikennevirhemaksu. Liikennevirhemaksun korotus on kannatettava, mutta se saattaa silti olla liian kevyt rangaistus ja tulisikin harkita, että seuraamuksena olisi kuljettajan tuloihin perustuva sakkorangaistus. Esitetyn lainsäädännön mukaan sanktio esim. mikroliikenteen ajoneuvon rakenteen muuttamisesta on vain 40 euron liikennevirhemaksu. ELY-keskusten mielestä maksun suuruus ei ole riittävä.

ELY-keskukset toivat lausunnossaan esille, että tulisi harkita ikärajan esittämistä kaikille kevyille sähköajoneuvoille, kuten 15 vuoden alaikärajaa sähköpotkulautojen käytölle. Tämä ehdotus ei ikävä kyllä ole mukana esityksessä. Kulkuneuvon nopeus vaikuttaa sekä mahdollisuuksiin ehkäistä onnettomuuksia että mahdollisen onnettomuuden seurauksiin. ELY-keskus toivoisi, että sähköavusteisten suojaamattomien ajoneuvojen enimmäisnopeus rajattaisiin 20 km/h:ssa.

Ehdotusluonnoksessa ehdotettiin ajoneuvolain soveltamisalaa muutettavaksi siten, että kevyeksi sähköajoneuvoksi katsotaan kaikki

18.3.2025

ajoneuvot, joiden rakenteellinen nopeus on 7–25 km/h. Tämä olisi tarkoittanut, että polkupyöräilijän liikennesääntöjä sovellettaisiin myös kaikkiin sähköpotkulautoihin ja vastaaviin laitteisiin. Tämä olisi selkeyttänyt tilannetta, mikä olisi parantanut turvallisuutta ja vähentänyt väärinkäsityksiä, jotka voisivat johtaa onnettomuuksiin. Tämä ehdotus on nyt poistettu lausuntovaiheen jälkeen, mitä ELY-keskukset pitävät huonona asiana.

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt Yksikön päällikkö Terhi Nissinen ja ratkaissut Ylijohtaja Tommi Huttunen.

Jakelu

ELY-keskusten liikennevastuualueet/liikennejärjestelmäpäälliköt

Tämä asiakirja KEHA/17203/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/17203/2025 har godkänts elektroniskt

Hyväksyjä Huttunen Tommi 18.03.2025 12:03

Esittelijä Nissinen Terhi 18.03.2025 11:31